

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora – Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropski centralni banki, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Akcijski načrt o finančnih storitvah za potrošnike: boljši produkti, večja izbira

(COM(2017) 139 final)

(2017/C 434/08)

Poročevalec: **Michael IKRATH**

Soporočevalec: **Carlos TRIAS PINTÓ**

Zaprosilo	Evropska komisija, 26.4.2017
Pravna podlaga	člen 304 Pogodbe o delovanju Evropske unije
Pristojnost	strokovna skupina za enotni trg, proizvodnjo in potrošnjo
Datum sprejetja mnenja strokovne skupine	5.9.2017
Datum sprejetja na plenarnem zasedanju	20.9.2017
Plenarno zasedanje št.	528
Rezultat glasovanja (za/proti/vzdržani)	136/0/2

1. Sklepi in priporočila

1.1 EESO pozdravlja dejstvo, da se Evropska komisija na tej stopnji ni odločila za regulativne ukrepe. Podpira jo v njeni nameri, da izvaja zadevna pravila o konkurenci, če bi bilo to potrebno za zagotovitev enakih konkurenčnih pogojev in zaščite potrošnikov.

1.2 EESO pozdravlja pobudo Evropske komisije za poglobitev enotnega trga s pomočjo akcijskega načrta. Za to bo po eni strani potrebna postopna razširitev ekonomske in monetarne unije, po drugi strani pa nadaljnja usklajevanje finančnih produktov in storitev, in sicer v kombinaciji z digitalnimi inovacijami ter ob ohranjanju poštenih in nevtrálnih konkurenčnih pogojev, kar zadeva tehnologijo in poslovne modele.

1.3 EESO poziva države članice, naj podvojijo svoje napore za poglobljeno, usklajeno, koordinirano in sistematično uporabo širokega niza vseevropskih standardov, ki se jih trenutno izvaja. S tem bi zagotovili, da so ti popolnoma vključujoči za potrošnike, slednje pa bi hkrati obvarovali pred številnimi tveganji, povezanimi z novimi finančnimi scenariji.

1.4 EESO ugotavlja, da je treba posebno pozornost nameniti tradicionalnim bankam, ki poslujejo z občani („dolgočasno bančništvo“), kot glavnim posrednicam teh produktov in storitev. Te banke, še zlasti regionalne in lokalne, so običajno deležne velikega zaupanja evropskih potrošnikov, ki nimajo navade menjavati ponudnikov. Kljub temu pa je treba spodbujati čezmejne produkte, da bi tako krepili zamisel o enotnem trgu in prostem gibanju ljudi in blaga.

1.5 Hkrati je treba obravnavati pomisleke potrošnikov, kot so drug jezik in zakonodaja, višji stroški za nerezidente, zavrnitev dostopa do nekaterih finančnih storitev in produktov za nerezidente, razlike v davkih, izrabljanje zakonodaje za preprečevanje pranja denarja in tveganja pri menjavi valut.

1.6 EESO poziva Komisijo k izvedbi študije o tem, koliko ekonomsko ranljivih posojiljemalcev je vzelo čezmejna potrošniška posojila zato, ker jim ta niso bila na voljo doma (angl. *loan shopping*), zaradi česar so izpostavljeni visokemu tveganju prezadolženosti.

1.7 EESO priporoča ukrepe, s katerimi bi zagotovili, da davčne ureditve za produkte in storitve ne bodo več ovira za pošteno konkurenco. To bi pripomoglo k primerljivosti in preglednosti finančnih produktov in storitev, s čimer bi zagotovili enake konkurenčne pogoje za države članice.

1.8 EESO poziva Komisijo, naj poskrbi za ustrezna, neodvisna in obvezno potrjena orodja za primerjavo različnih finančnih produktov v posameznih sodnih pristojnostih, ki so del Evropske unije.

1.9 EESO priporoča predpise za neevropska velika podjetja s področja informacijsko-komunikacijske tehnologije, kot so Google, Apple in drugi. Slednja namreč lahko uporabljajo svoje zbirke podatkov o potrošnikih za neposredno prodajo prilagojenih produktov, ne da bi bila pri tem podvržena pravilom EU o varstvu potrošnikov in drugim predpisom.

1.10 EESO je globoko prepričan, da se z digitalizacijo nenehno spreminja obnašanje potrošnikov. Zato pozdravlja in podpira prizadevanja Komisije za okrepitev enotnega digitalnega trga, pri čemer se posebna pozornost namenja finančnim storitvam. Komisija ima prav, ko se osredotoča na odpravljanje ovir v čezmejni digitalni distribuciji („geografsko blokiranje“). To je po mnenju EESO edina možnost za doseg resničnega enotnega trga finančnih storitev za potrošnike.

1.11 Na področju finančne tehnologije Odbor meni, da je treba za trajnostno ureditev in ohranjanje čim večje finančne stabilnosti zagotoviti enake konkurenčne pogoje vsem tistim, ki ponujajo zadevne finančne storitve, ter v vsakem trenutku dajati prednost takšnim jamstvom za potrošnike, kot veljajo v tradicionalnem bančnem sektorju.

1.12 EESO Komisiji priporoča, da poleg potrošniških produktov, ki so že zajeti v akcijskem načrtu, opredeli dodatne produkte, ki so preprosti in z enakimi značilnostmi ter posledično pregledni in primerljivi. S tem bi ustvarili možnosti, da se jih kot „vodilne produkte“ prek različnih distribucijskih sistemov (finančna tehnologija, tradicionalne poslovalnice itd.) ponuja po celotni EU, potrošnike pa bi spodbudili, da jim zaupajo. Ob zanesljivih informacijah o produktih in njihovi preglednosti bi lahko potrošniki brez tveganja izbrali najboljšega ponudnika iz celotne EU.

1.13 Ob preprečevanju navzkrižja interesov je treba okrepiti neodvisnost različnih udeleženih strani pri upravljanju iste finančne storitve, saj se s tem spodbuja dobro upravljanje in učinkovit nadzor nad finančnimi storitvami.

1.14 EESO poudarja, da je treba redno preverjati vpliv vsakega standarda na razvoj finančnih produktov in storitev, namenjenih potrošnikom, istočasno pa je treba ustrezno okrepiti vire nadzornih organov. Prav tako izpostavlja, da sta za čezmejno poslovanje potrebna učinkovita mehanizma za alternativno reševanje sporov in spletno reševanje sporov, saj sta ključni dejavniki pri povečanju zaupanja potrošnikov.

1.15 Nazadnje Odbor meni, da morajo vsi ukrepi in besedila na to temo nadgrajevati in upoštevati načela programa REFIT, če želimo, da bodo pridobljeni rezultati za državljane in podjetja uspešni in učinkoviti ter doseženi s čim nižjimi stroški. Ohraniti je treba jasne cilje na tem področju in hkrati zagotoviti, da bodo vsa bodoča zakonodaja in predpisi o tem še naprej preprosti in da bodo odpravljene nepotrebne ovire. Prav tako se je treba za doseg resničnega enotnega trga, ki ne bo razdrobljen, izogniti vsakršnemu prekomernemu zakonskemu urejanju na nacionalni ali regionalni ravni.

2. Ozadje mnenja

2.1 Namen akcijskega načrta je evropskim potrošnikom ponuditi večjo izbiro in lažji dostop do finančnih storitev v EU.

2.2 Zajema finančne storitve, ki so pomemben del vsakdanjika potrošnikov, kot so prihranki na tekočih računih, plačilne storitve, kreditne kartice, hipotekarna posojila in druga posojila ter različne vrste zavarovanj.

2.3 Akcijski načrt je eden od elementov razvoja bolj povezanega in pravičnejšega enotnega trga. V zvezi s finančnimi storitvami to pomeni, da je treba povečati konkurenco med ponudniki finančnih storitev in razširiti izbiro za potrošnike, tako da bodo slednji lahko imeli koristi od nižjih cen, večje kakovosti proizvodov in inovacij.

2.4 Potrošniki bi morali imeti prosto izbiro med širokim nizom finančnih storitev in produktov, ki so na voljo v celotni EU. To, v kateri državi članici ima ponudnik sedež, pri tem ne bi smelo več biti dejavnik.

2.5 Ponudniki finančnih storitev in produktov bi morali imeti možnost, da izkoristijo prednosti celotnega trga EU (enotni trg).

2.6 EU je že sprejela vrsto ukrepov za vzpostavitev enotnega trga finančnih storitev za potrošnike, kot so direktive o plačilnih računih⁽¹⁾, hipotekarnih kreditih⁽²⁾ in distribuciji zavarovalnih produktov⁽³⁾, akcijski načrt o oblikovanju unije kapitalskih trgov⁽⁴⁾, strategija za evropski notranji trg⁽⁵⁾ in strategija za enotni digitalni trg⁽⁶⁾.

2.7 Akcijski načrt, ki temelji na posvetovanjih o zeleni knjigi Komisije⁽⁷⁾, je bil pripravljen, da bi opredelili in odpravili preostale ovire.

2.8 V akcijskem načrtu se osredotoča na tri glavna področja:

- povečanje zaupanja potrošnikov in okrepitev njihove vloge,
- spodbujanje odprave pravih in regulativnih ovir,
- nudenje nenehne podpore za razvoj inovativnih digitalnih storitev.

Navedenih je bilo dvanajst izvedbenih ukrepov.

2.9 Akcijski načrt daje prednost razvoju finančne tehnologije in spletnih podjetij, saj finančne storitve iz drugih držav članic trenutno uporablja le 7 % potrošnikov.

3. Splošne ugotovitve

3.1 EESO ugotavlja, da je za nastanek enotnega trga EU za finančne storitve potrebna uskladitev različnih projektov finančnih trgov v EU. Unija kapitalskih trgov na primer zadeva vse države članice, medtem ko bančna unija s svojimi tremi stebri velja le za območje eura, trgi „novih“ držav članic pa niso upoštevani. To pomeni, da se zelena čezmejna ponudba finančnih storitev in produktov srečuje z nevidnimi mejami.

3.2 Po mnenju EESO bi bilo zato ustrezno, da bi ob nadaljnji poglobitvi enotnega trga finančnih storitev razširili tudi ekonomsko in monetarno unijo. Akcijskega načrta namreč ne bo mogoče izvajati v celoti, zlasti ne na digitalnem področju, če vse države članice ne bodo postopoma uvedle skupne valute. Obstaja tudi nevarnost alternativnih digitalnih valut, kot je bitcoin, ki bi lahko izkoristile razmere in tako ogrozile varnost, varstvo podatkov in zaupanje potrošnikov v čezmejne finančne storitve.

3.3 EESO poudarja, da potrošniki trenutno dojemajo trgovino s finančnimi storitvami kot lokalni in regionalni poslovni model. Zato se strinja z ugotovitvijo Komisije, da bo „večina potrošnikov maloprodajnih finančnih storitev verjetno ostala osredotočena na domači trg“⁽⁸⁾, saj sta pri njih še vedno prisotna negotovost in strah pred novim finančnim okoljem.

3.4 Po mnenju EESO so različne davčne ureditve v državah članicah glavna ovira pri zagotavljanju primerljivosti in preglednosti finančnih produktov. Glavni produkti so pogosto privlačni zaradi davčnih spodbud, od česar pa imajo koristi le nacionalni davkoplačevalci. Nadalje čezmejni finančni trg resno ovira boj proti izogibanju davkom, saj ta na lastnike tujih računov meče sum o nepoštenosti pri njihovih davčnih zadevah. EESO zato Komisijo poziva, da v akcijski načrt vključi dodatne predloge.

⁽¹⁾ UL L 257, 28.8.2014, str. 214.

⁽²⁾ UL L 60, 28.2.2014, str. 34.

⁽³⁾ UL L 26, 2.2.2016, str. 19.

⁽⁴⁾ COM(2015) 468 final, mnenje EESC UL C 133, 14.4.2016, str. 17.

⁽⁵⁾ COM(1999) 624 final.

⁽⁶⁾ COM(2016) 176 final.

⁽⁷⁾ COM(2015) 630 final.

⁽⁸⁾ Zelena knjiga o maloprodajnih finančnih storitvah na enotnem trgu, COM(2007) 226, točka 10, str. 6.

3.5 Kljub precejšnjim prizadevanjem Komisije je po podatkih iz Eurobarometra št. 446 čezmejne finančne storitve doslej uporabilo le 7 % državljanov EU. Prav tako ni jasno, koliko ekonomsko ranljivih posojilojemalcev je vzelo čezmejna potrošniška posojila zato, ker jim ta niso bila na voljo doma (angl. *loan shopping*), zaradi česar so izpostavljeni visokemu tveganju prezadolženosti. EESO zato predlaga izvedbo študije na to temo.

3.6 Ne smemo pa pozabiti, da čezmejno povpraševanje obstaja v obmejnih regijah, kjer se govori skupni jezik. Razen tega tudi znotraj nacionalnih trgov ponudnika zamenja manj kot tretjina potrošnikov. Eden od glavnih razlogov za to je višja raven zadovoljstva zlasti z lokalnimi ali regionalnimi tradicionalnimi bankami, ki poslujejo z občani (glej EBS št. 446). Ob tem želi EESO opozoriti, da je dobičkonosnost regionalnih bank, ki poslujejo z občani, od finančne krize dalje pod posebnim pritiskom. Zato je treba obravnavati vprašanje, kako naj bi banke krile visoke stroške tega, da imajo le sorazmerno majhen delež potrošnikov iz drugih držav članic. EESO poziva Komisijo, naj obravnava druge razloge za nizek delež čezmejnih nakupov finančnih produktov, kot so drug jezik in zakonodaja, višji stroški za nerezidente, zavrnitev dostopa do nekaterih finančnih storitev in produktov za nerezidente, razlike v davkih, izrabljanje zakonodaje o preprečevanju pranja denarja, tveganja pri menjavi valut, itd.

3.7 V zvezi z omenjenim EESO ocenjuje, da je treba nameniti karseda veliko pozornost ravno ohranjanju vloge lokalnih in regionalnih bank, ki poslujejo z občani, in sicer kot ponudnikov finančnih storitev, ki uživajo zaupanje potrošnikov. Za to pa je potrebna veliko bolj raznolika bančna ureditev ob dosledni uporabi načela sorazmernosti⁽⁹⁾. Le tako bodo lahko te banke uspešno delovale kot vodilni inovatorji ali sledilci inovacij.

3.8 Po mnenju EESO je to predpogoj za uresničevanje utemeljenih ciljev Komisije, in sicer da bi moral imeti finančni sektor možnost uporabljati sodobne tehnologije, ki so potrebne za razvoj enotnega trga, in da bi moral ostati finančno zanesljiv in varen za potrošnike in vlagatelje.

3.9 EESO je trdno prepričan, da se z digitalizacijo nenehno spreminja obnašanje potrošnikov. Zato pozdravlja in podpira prizadevanja Komisije za okrepitev enotnega digitalnega trga, pri čemer se posebna pozornost namenja finančnim storitvam. Komisija ravna prav, ko se osredotoča na odpravljanje ovir v čezmejni digitalni distribuciji (geografsko blokiranje). Po mnenju EESO je to dobra priložnost za doseg resničnega enotnega trga finančnih storitev za potrošnike. Vendar so potrebni tudi drugi ukrepi, kot so opisani v točki 3.6.

3.10 EESO se strinja s stališčem Komisije, da bi morale biti prihodnje delo po eni strani osredotočeno predvsem na ustrezno izvajanje že sprejete zakonodaje (glej točko 2.6). Potrebni pa so tudi dodatni ukrepi, s katerimi bi zagotovili, da bodo potrošniki lahko uživali prednosti vseevropskega enotnega trga za finančne storitve.

3.11 EESO v zvezi s tem pozdravlja dejstvo, da vključuje akcijski načrt ambiciozen program ukrepov. Od nacionalnih zakonodajalcev, nadzornih organov in potrošniških organizacij pa pričakuje, da bodo pri njegovem izvajanju v celoti udeleženi. Pomembno vlogo morajo tu odigrati tudi socialni partnerji.

3.12 EESO prav tako pozdravlja dejstvo, da imajo udeleženci na trgu več možnosti za razvijanje lastnih finančnih storitev, še zlasti na področju digitalnih inovacij. Na ta način se, skladno s skupnim ciljem, ustrezno upoštevajo trenutno zelo različne tržne razmere v državah članicah.

3.13 EESO Komisiji priporoča, da poleg potrošniških produktov, ki so že zajeti v akcijskem načrtu, opredeli dodatne lahko primerljive in popolnoma pregledne produkte, ki so preprosti in imajo enake značilnosti. Ti bi lahko postali „vodilni produkti“, ki bi se jih prek različnih distribucijskih sistemov (finančna tehnologija, tradicionalne podružnice itd.) ponujalo po celotni EU, potrošnike pa bi se spodbudilo, da jim zaupajo. Ob zanesljivih informacijah o produktih in njihovi preglednosti (usklajena terminologija, izogibanje preveč strokovnim opisom, preprosti in razumljivi pogodbeni pogoji) bi lahko potrošniki brez tveganja izbrali najboljšega ponudnika iz celotne EU.

⁽⁹⁾ UL C 209, 30.6.2017, str. 36.

3.14 Po mnenju EESO je učinkovita kombinacija novih spletnih tehnologij ter primerljivih in preglednih potrošniških produktov izredno pomembna za nadaljnji razvoj poglobljenega enotnega trga za finančne storitve.

3.15 EESO zato pozdravlja dejstvo, da dokument Komisije za razmislek o poglobitvi ekonomske in monetarne unije, ki je bil objavljen 1. junija, vključuje tudi ključne vidike v zvezi z uskladitvijo finančnih produktov in storitev v EU. To zlasti zadeva vzpostavitev enakih konkurenčnih pogojev za različne države članice in posledično ponudnike finančnih storitev. S predlogi Unije za ekonomsko in monetarno unijo se poenostavlja primerljivost in predstavitev različnih čezmejnih finančnih produktov.

3.16 Po mnenju EESO je v tem okviru pomembno, da se še naprej poziva k sprejetju uredbe o finančno-tehnoloških podjetjih. Med finančno krizo v letih 2008–2010 so bili razdrobljeni predpisi (Basel III, CRD IV) eden izmed razlogov za to, da tradicionalne banke, ki poslujejo z občani, niso mogle več v zadostni meri izpolnjevati svoje glavne naloge (posojila malim in srednjim podjetjem ter posameznikom). Ponudba finančno-tehnoloških podjetij pa ni predmet teh predpisov. EESO zato poziva, da se pred vzpostavitvijo akcijskega načrta za čezmejne finančne storitve za potrošnike uvedejo enaki konkurenčni pogoji v predpisih, ki veljajo za tradicionalne banke, ki poslujejo z občani, in finančno-tehnološka podjetja⁽¹⁰⁾.

3.16.1 Da bi po krizi ponovno vzpostavili zaupanje potrošnikov v finančne institucije, mora Komisija nujno obravnavati zaskrbljenost potrošnikov v zvezi s finančno-tehnološkimi podjetji, kot so varstvo osebnih podatkov in zasebnosti, pravna sredstva, tveganje prezadolženosti, posledice morebitnega stečaja teh platform, pomanjkanje neodvisnega in odgovornega svetovanja o ponujenih produktih in storitvah, tveganje finančne izključenosti za potrošnike, ki so digitalno nepismeni, izkoriščanje in uporaba masovnih podatkov ter razpoložljivost in dostopnost teh produktov.

3.17 EESO poziva države članice, naj zagotovijo, da je izvajanje vseh ukrepov iz akcijskega načrta vselej v skladu z zahtevami iz direktive o dostopnosti proizvodov in storitev ter z evropskim aktom o dostopnosti.

3.18 Akcijski načrt bo dosegel zeleni učinek le, če se bo izvajal skupaj s postopno okrepitevijo (tako kakovostno kot količinsko) nadzornih nalog finančnih organov, in sicer z uvedbo sistematičnega nadzora nad ravnanjem ponudnikov finančnih storitev pri izvajanju revidirane direktive o plačilnih storitvah (PSD2) in direktive o trgih finančnih instrumentov MIFID II, z zagotavljanjem zapletenega ravnovesja med zasebnostjo in preglednostjo ter ločevanjem med svetovanjem o produktu in njegovim trženjem. Poleg omenjenega pa je treba dodeliti posebno pozornost bonitetnim agencijam in neodvisnim finančnim posredniškim storitvam, kot je EESO že poudaril v svojem mnenju o zeleni knjigi.

3.19 Za preprečevanje finančne nepismenosti, ki lahko vodi v prezadolževanje in finančno ter socialno izključenost, sta potrebna izobraževanje in vseživljenjsko učenje.

4. Posebne pripombe

4.1 V zvezi z opombami v točki 3 EESO priporoča, da se Komisija osredotoči na hitro izvajanje ukrepov glede izboljšanja kakovosti in zanesljivosti spletnih mest za primerjavo finančnih storitev (ukrep 4), preučitve nacionalnih pravil o varstvu potrošnikov (ukrep 8), finančne tehnologije (ukrep 10) in elektronske identifikacije (ukrep 11).

4.2 (Ukrep 11)

EESO meni, da je nedosledno nacionalno izvajanje veljavnih določb za preprečevanje pranja denarja (npr. zahteve glede prebivališča) glavna ovira pri nadaljnjem razvoju maloprodajnega enotnega trga. Vse napore je treba vložiti v zagotavljanje sredstev za elektronsko identifikacijo, da bi karseda hitro vzpostavili nove odnose s potrošniki na enotnem trgu. Za okrepitev zaupanja potrošnikov v postopke elektronske identifikacije bi bilo treba obravnavati pomisleke v zvezi z varnostjo in odgovornostjo.

⁽¹⁰⁾ UL C 246, 28.7.2017, str. 8.

4.3 EESO zato zlasti pozdravlja ukrepe, predlagane v ukrepu 11, med njimi spodbujanje uporabe uredbe eIDAS (uredba o elektronski identifikaciji), na primer tako da bi njeno uporabo razširili na trgovanje med podjetji in potrošniki, in krepitev novih sredstev za digitalno vpisovanje (npr. video sistemi za prepoznavanje). EESO v zvezi s tem podpira zadevno stališče Evropskega parlamenta ⁽¹¹⁾ o peti direktivi o preprečevanju pranja denarja ⁽¹²⁾. Vsi ti digitalni postopki pa ne bi smeli ogroziti varstva podatkov in zasebnosti.

4.4 (Ukrep 10)

Da bodo šle finančne inovacije v korak z varstvom potrošnikov, EESO poziva k vzpostavitvi okvira za preverjanje novih finančnih storitev ⁽¹³⁾. Te bi, potem ko bi jih preverili v sodelovanju z deležniki, lahko nadomestile niz standardiziranih finančnih proizvodov (v skladu s točko 3.12).

4.5 (Ukrep 8)

EESO podpira ukrepe, ki so bili predlagani v ukrepu 8 in katerih cilj je opredeliti in odpraviti neupravičeno čezmerno prenašanje zakonodaje v državah članicah. Pri tem pa se ne smejo omiliti predpisi o varstvu potrošnikov.

4.6 EESO prav tako priporoča pregled veljavne posebne zakonodaje na področju finančnih storitev, in sicer v zvezi z njenimi učinki na zeleni enotni trg in njeno digitalno primernostjo. Informacije, namenjene potrošnikom, bi morale biti razumljive, preproste in ustrezne ter bi jim morale omogočati, da se odločijo, kot je zanje najboljše. Razvoju digitalnega enotnega trga na področju finančnih storitev škodujejo zlasti pretirane zahteve glede informacij, svetovanja in dokumentacije. Zato bi bilo treba ubrati celostni pristop vrednotenja.

4.7 (Ukrep 1)

V zvezi s predlogom iz ukrepa 1, da bi uredbo ⁽¹⁴⁾ o čezmejnih plačilih razširili na plačila, ki niso izražena v eurih, EESO poudarja, da slednja ponudnike stanejo bistveno več kot plačila v eurih. Po mnenju EESO je razlika v ceni v primerjavi s plačili, izraženimi le v eurih, upravičena. Zato zagovarja uporabo cen za transakcije, ki niso izražene v eurih, s katerimi bi bilo mogoče kriti dejanske stroške. V skladu z načelom sorazmernosti bi morale te cene upoštevati tudi velikost ponudnika, ki izvaja storitev, in pogostost tovrstnih prenosov.

4.8 (Ukrep 2)

Komisija bi morala okrepiti zahteve glede preglednosti pri dinamični pretvorbi valut.

4.9 (Ukrep 3)

EESO načeloma podpira ukrep Komisije, vendar poudarja, da dosedanje nepravilno izvajanje uredbe SEPA ⁽¹⁵⁾ s strani številnih udeležencev na trgu povzroča težave, za katere potrošniki in ponudniki finančnih storitev niso odgovorni. EESO zato poziva Komisijo, naj prednostno obravnava celovito izvajanje člena 9 uredbe SEPA (prepoved diskriminacije na podlagi mednarodne številke bančnega računa). To je edini način za razširitev storitve zamenjave, tako da bo učinkovito delovala na celotnem enotnem trgu.

4.10 (Ukrep 4)

EESO meni, da je treba nujno spoštovati „ključna načela za primerjalna orodja“. Poziva Komisijo, naj pozorno spremlja obstoječe spletne strani v sodelovanju z deležniki, zlasti s potrošniškimi organizacijami. Spletna mesta za primerjavo bi morala biti skladna z določenimi merili glede neodvisnosti in preglednosti. Prav tako bi morala biti obvezno potrjena.

⁽¹¹⁾ A8-0056/2017.

⁽¹²⁾ COM(2016) 450 final, mnenje EESC, UL C 34, 2.2.2017, str. 121.

⁽¹³⁾ Glej UL C 246, 28.7.2017, str. 8, točka 1.4.1.

⁽¹⁴⁾ UL L 266, 9.10.2009, str. 11.

⁽¹⁵⁾ UL L 257, 28.8.2014, str. 214.

EESO predlaga, da se skupaj z deležniki preuči vzpostavitev vseevropskega spletnega mesta za primerjavo, ki bi zajemal že omenjene vodilne čezmejne produkte (glej točko 3.13).

4.11 (Ukrep 9)

EESO podpira predlagane ukrepe za pospešeno uskladitev postopka za ocenjevanje kreditne sposobnosti na evropski ravni, saj bodo sicer potrošniki, ki so v slabšem gospodarskem položaju, pri najemanju čezmejnih potrošniških posojil izpostavljeni tveganju zadolženosti. EESO zato tudi podpira usklajena minimalna merila za ocenjevanje kreditne sposobnosti, ki bodo vključevala veljavne skupne standarde za preverjanje kreditov (Direktiva 2008/48/ES⁽¹⁶⁾), Direktiva 2014/17/EU⁽¹⁷⁾). Pri tem je treba paziti, da to ne bo posegalo v nove, na algoritmih zasnovane modele za kreditno točkovanje iz okvira Basel III (kreditne tehnologije).

4.12 (Ukrep 7)

EESO podpira Komisijo v njenih prizadevanjih, da poišče načine za preprečevanje prezadolženosti potrošnikov. Pri tem bi morali biti ključnega pomena finančno izobraževanje in vseživljenjsko usposabljanje ter pravila o odgovornem posojanju in zakonodaja o plačilni nesposobnosti potrošnikov⁽¹⁸⁾. EESO Komisiji priporoča, naj za spodbujanje bolj ambicioznega in usklajenega finančnega izobraževanja pri sedanji reviziji evropskega okvira ključnih kompetenc to izobraževanje opredeli kot dodatno kompetenco. Posebno odgovornost pri tem nosijo socialni partnerji.

4.13 Prav tako je bistvenega pomena, da se Komisija izrecno osredotoči na „hitre“ potrošniške kredite. Ti pogosto niso dovolj pregledni, vsebujejo najrazličnejše nepošteno določbe in se pri njih uporabljajo zavajajoče tržne prakse, med drugim z oglaševanjem v najpomembnejših medijih (tisk, radio in televizija). EESO poziva nadzorne organe držav članic, naj v tesnem sodelovanju s potrošniškimi organizacijami ustrezno nadzorujejo tržno obnašanje teh podjetij.

V Bruslju, 20. septembra 2017

Predsednik
Evropskega ekonomsko-socialnega odbora
Georges DASSIS

⁽¹⁶⁾ UL L 133, 22.5.2008, str. 66.

⁽¹⁷⁾ UL L 60, 28.2.2014, str. 34.

⁽¹⁸⁾ UL C 311, 12.9.2014, str. 38.